

Sygn. akt III Ca 1823/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SO Anna Hajda (spr.)

SR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty

Protokolant Dominika Tarasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Agencji Mienia Wojskowego w W.

przeciwko Gminie G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 26 lipca 2016 r., sygn. akt I C 1763/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty SSO Andrzej Dyrda SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Ca 1823/16

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa – Agencja Mienia Wojskowego w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej Gminy G. kwoty 4.239,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu, wskazał, że jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...), zajmowanego przez K. K., A. K., A. P., małoletnią D. P. oraz małoletniego B. J., wobec których zapadł wyrok eksmisyjny, nakazujący im jego opuszczenie i wydanie powodowi, z jednoczesnym przyznaniem eksmitowanym prawa do lokalu socjalnego i wstrzymaniem wykonania eksmisji do czasu przedstawienia przez Gminę G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Powód wzywał pozwaną do dostarczenia eksmitowanym lokalu socjalnego, jednak mimo wezwania pozwana obowiązkowi dostarczenia lokalu nie spełniła. Podał, że K. K. nadal zajmuje lokal mieszkalny numer (...), traktuje go

jako swoje centrum życiowe, nie wyraża woli opuszczenia lokalu, a jednocześnie z tytułu zamieszkiwania w nim nie uiszcza żadnych opłat.

Powód wyjaśnił, że dochodzona przez niego kwota stanowi szkodę, jaką poniósł w związku z zajmowaniem lokalu przez w.w. osobę i odpowiada wysokości opłat pośrednich przypadających na lokal zajmowany przez K. K. w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Jeśli chodzi o wysokość opłat pośrednich, których zasądzenia domagał się powód wyjaśnił, że wynika ona z przepisów rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 listopada 2010 roku w sprawie opłat za używanie lokali mieszkalnych będących w dyspozycji Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (Dz. U. Nr 233, poz. 2531) wydanego na podstawie przepisu art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 roku o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 206, poz. 1367 – t.j.).

Podstawę wyliczenia opłat stanowią koszty faktycznie poniesione przez powoda, z kolei lokator był każdorazowo informowany pisemnie zarówno o wysokości miesięcznych zaliczek na poczet tych opłat jak i o ich ostatecznych rozliczeniach.

Powód wskazał, że kierował do pozwanej wezwania do zapłaty należnego odszkodowania, wraz z przedstawieniem pozwanej not księgowych dotyczących rozliczeń związanych z zajmowaniem lokalu, a w związku z brakiem wpłaty jakichkolwiek należności na poczet należnego powodowi odszkodowania, ostatecznie skapitalizował należne mu odsetki i doliczył do kwoty dochodzonego roszczenia, stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. i art. 455 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał należycie wysokości szkody, albowiem brak jest w materiale procesowym dokumentów źródłowych koniecznych dla jej wykazania. W tym kontekście podniosła, że powód nienależycie udokumentował rozliczenie uiszczonych zaliczek na media komunalne, przedstawiając jedynie dokumenty prywatne, a nie dokumenty źródłowe.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 26 lipca 2016r. oddalił powództwo oraz zasądził od powoda Skarbu Państwa- Agencji Mienia Wojskowego w W. na rzecz pozwanej Gminy G. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że lokal mieszkalny numer (...) w G. przy ulicy (...) pozostaje w dyspozycji Agencji Mienia Wojskowego w W., jako stanowiący własność Skarbu Państwa – Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Lokal ma powierzchnię użytkową 52,32 m².

Wyrokiem z dnia 24 lipca 2012 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I C 735/12, nakazał R. P., K. K., A. K., A. P., małoletniej D. P. i małoletniemu B. J. opuszczenie i opróżnienie lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...) oraz wydanie go Skarbowi Państwa – Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. w stanie wolnym od osób i rzeczy, jednocześnie przyznając eksmitowanym prawo do lokalu socjalnego i wstrzymując wykonanie opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez Gminę G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Wyrok ten jest prawomocny.

Lokalu, z którego orzeczono eksmisję, dotychczas nie opuściła K. K. wraz z jej córką i partnerem córki. Osoby te zamieszkiwały w nim również w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. W tym okresie nie uiszczały Wojskowej Agencji Mieszkaniowej żadnych kwot tytułem zaliczek i opłat na poczet opłat pośrednich i mediów.

Zaległości rodziny K. K. wobec Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. mają charakter wieloletni.

Z wnioskiem o przedstawienie rodzinie K. K. lokalu socjalnego, Wojskowa Agencja Mieszkaniowa w W. zwróciła się do Gminy G. po raz pierwszy w 2012 roku. Gmina G. informowała wówczas, iż nie dysponuje wolnym lokalem socjalnym, który mógłby zostać wskazany w.w osobom, ale zgłoszenie dotyczące dostarczenia takiego lokalu zostanie zrealizowane w miarę posiadania wolnego zasobu.

Także i kolejne wezwania do dostarczenia lokalu socjalnego, datowane na 17 stycznia 2013 roku oraz 21 stycznia 2014 roku, nie doprowadziły do jego zapewnienia eksmitowanym.

Agencja Mienia Wojskowego w W., będąca następcą prawnym Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W., posiada w dyspozycji kilka lokali mieszkalnych położonych w budynku zlokalizowanym przy ulicy (...) w G..

W okresie od miesiąca stycznia 2014 roku do miesiąca grudnia 2014 roku Agencja ponosiła na rzecz wspólnoty mieszkaniowej nieruchomości opłaty związane z utrzymaniem lokali we wspólnocie oraz zaliczkami na opłaty pośrednie, na które składały się koszty eksploatacji, zaliczki na fundusz remontowy, centralne ogrzewanie, wywóz śmieci, dostarczenie zimnej wody, kanalizację oraz podgrzanie wody.

Wojskowa Agencja Mieszkaniowa w W. kierowała do Gminy G. wezwania do zapłaty odszkodowania za niedostarczenie lokalu socjalnego, w tym z tytułu rozliczenia zaliczek za opłaty pośrednie i media zużywane w lokalu mieszkalnym numer (...) za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku.

W okresie od miesiąca stycznia do miesiąca grudnia 2014 roku rozliczone przez Wojskową Agencję Mieszkaniową w W. należności z tytułu wywozu nieczystości stałych, centralnego ogrzewania, podgrzania wody, ścieków i zimnej wody wynosiły – w okresie od stycznia do kwietnia – 435,72 zł/miesiąc, a od maja do grudnia 286,38 zł/miesiąc.

Każdorazowo Wojskowa Agencja Mieszkaniowa dokonała rozliczenia zużycia mediów w lokalu mieszkalnym numer (...) w oparciu o wystawiane przez nią dokumenty finansowe.

Na dzień 30 września 2015 roku na wydanie decyzji o przydziale kwatery albo innego lokalu mieszkalnego oczekiwało w (...) żołnierzy w służbie stałej posiadających rodziny i 17 żołnierzy nie posiadających rodzin oraz 65 żołnierzy w służbie kontraktowej posiadających rodziny i 361 żołnierzy nie posiadających rodzin.

Gmina G., w okresie między styczniem a grudniem 2014 roku, nie przedstawiła rodzinie K. K. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd stwierdził, że powodowi - Skarbowi Państwa nie służy legitymacja czynna w sprawie. Sąd wskazał, że wprawdzie właścicielem lokalu jest Skarb Państwa, jednakże lokal pozostaje w dyspozycji Agencji Mienia Wojskowego w W., a z mocy przepisów szczególnych – ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2010r., nr 206, poz.1367), odszkodowanie od gminy za niedostarczenie lokalu socjalnego przysługuje Agencji Mienia Wojskowego w W., mającej odrębny byt prawny i własną legitymację procesową.

Sąd nadto wskazał, że zgodnie z art. 29 b ust. 4 ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2010r., nr 206, poz.1367), jeżeli gmina nie wykonała wyroku sądowego w zakresie dostarczenia lokalu socjalnego osobie uprawnionej, Agencji Mienia Wojskowego w W. przysługuje roszczenie o odszkodowanie od gminy na podstawie art. 417 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Wskazując, że w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy w/w ustawy, stwierdził, że wobec odrębnego uregulowania kwestii roszczenia o odszkodowanie za niedostarczenie lokalu socjalnego, Skarb Państwa nie może domagać się tego odszkodowania, za ten sam lokal, na zasadach ogólnych, co skutkowało oddaleniem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zaskarżając wyrok w całości.

Zarzucał naruszenie przepisów prawa procesowego, a to a) art. 233 k.p.c. polegające na błędnej ocenie dokonanej przez Sąd w zakresie zgłaszanych przez stronę powodową wniosków dowodowych dotyczących wykazania wysokości poniesionej szkody, co w konsekwencji spowodowało błędne ustalenie przez Sąd stanu faktycznego, b) art. 328 § 2 k.p.c. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia poprzez niewskazanie przyczyn pominięcia lub odmowy wiarygodności mocy dowodowej dowodom w postaci załączonych dokumentów na okoliczności przytoczone w treści pozwu, c) art. 232 zd. 2 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie przez Sąd I Instancji dowodu z opinii biegłego z urzędu, który to dowód był niezbędny do miarodajnej oceny zasadności wytoczonego powództwa a ustalenie tych istotnych i spornych okoliczności sprawy, wymagało wiadomości specjalnych i nie mogło zostać ustalone w oparciu o inne środki dowodowe, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy w całości wobec pominięcia ustaleń w zakresie wysokości poniesionych przez powódkę opłat, które stanowiły szkodę dochodzoną od pozwanej, oraz d) art. 244 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., tj. naruszenie zasady wszechstronnego rozważenia zebranych w sprawie dowodów z dokumentów, co w konsekwencji doprowadziło do dokonania przez Sąd I Instancji wadliwych ustaleń faktycznych.

Nadto zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 6 ust. 1 ustawy o Agencji Mienia Wojskowego poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie z roszczeniem o odszkodowanie występował Skarb Państwa, podczas gdy powodem w sprawie jest Agencja Mienia Wojskowego działająca w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa i z tego jedynie względu zastosowano w pozwie i dalszych pismach procesowych oznaczenie powoda „Skarb Państwa- Agencja Mienia Wojskowego”, jak również art. 36 i art. 37a ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że wobec niedostarczenia przez Gminę lokalu socjalnego powódka nie jest uprawniona do dochodzenia kwoty odszkodowania określonej w petitum pozwu w oparciu o dokumenty dołączone do pozwu.

Na tych podstawach wniosł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność prawidłowości wyliczeń kwot dochodzonych pozwem w świetle zgromadzonej dokumentacji, zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 4 239,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a zatem o uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego za 11 instancję, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logicznych i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa procesowego, należało uznać za nieuzasadnione, gdyż odnosiły się de facto do zaniechania przeprowadzenia przez Sąd I instancji postępowania dowodowego w celu ustalenia wysokości szkody pomijając tym samym, że sąd oddalił powództwo ze względu na brak legitymacji czynnej po stronie powoda. Uznać zatem należało, że względy ekonomiki procesowej, jak również brak uprawnienia do żądania ochrony prawnej przez stronę powodową, czyniło zasadnym ograniczenie zakresu postępowania dowodowego ze względu na zakres tego postępowania określający przez ramy nakreślone normą art. 227 k.p.c.

W tym miejscu należy jednak wskazać, że w szczególności za nieuzasadniony należało uznać zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Z ujęcia redakcyjnego art. 328 § 2 k.p.c. wynika, że punktem wyjścia dla przedstawienia w

motywach pisemnych uzasadnienia wyroku koncepcji prawnej rozstrzygnięcia sprawy powinny być poczynione ustalenia faktyczne. Sąd pierwszej instancji zobowiązany jest do wyjaśnienia motywów rozstrzygnięcia w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007r., V CSK 115/07). Uchybienie Sądu w tym zakresie, następuje jedynie w sytuacji, gdy uzasadnienie wyroku zawiera jedynie opis poszczególnych elementów stanu faktycznego, bez wniosków z nich wynikających i bez dokonanego ustalenia stanu faktycznego istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1999r., II UKN 437/98; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 1951r., C 154/51).

W ocenie Sądu Okręgowego, uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zostało sporządzone w sposób uchybiający wskazanym powyżej wymaganiom, gdyż umożliwiało zapoznanie się z motywami odmowy udzielenia powodowi ochrony prawnej jego roszczenia.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka nie była czynnie legitymowana w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o Agencji Mienia Wojskowego - Agencja Mienia Wojskowego jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013r. poz. 885, z późniejszymi zmianami), nadzorowaną przez Ministra Obrony Narodowej.

Zgodnie z art. 18 ustawy o finansach publicznych, agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa.

Z powyższego wynika, że skoro Agencji Mienia Wojskowego została uznana za państwową osobę prawną. Zgodnie zatem z art. 65 § 1 k.p.c., przymiot podmiotowości prawnej nie może wykluczać po jej stronie zdolność do czynności procesowych (zdolność procesową).

Wskazać jednak należy, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015r. o Agencji Mienia Wojskowego (tekst jednolity: Dz.U. z 2016r. poz. 614), Skarb Państwa powierza Agencji wykonywanie w jego imieniu i na jego rzecz prawa własności i innych praw rzeczowych w stosunku do: 1) nieruchomości stanowiących jego własność: a) wykorzystywanych do zakwaterowania żołnierzy zawodowych, b) zajętych pod budowlę i urządzenia związane z nieruchomościami, o których mowa w lit. a, c) uznanych za zbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, jeżeli przedstawiona przez Agencję propozycja wykorzystania tych nieruchomości uzasadnia ich przekazanie w celu realizacji zadań Agencji; 2) innego niż określone w pkt 1 mienia przekazanego Agencji; 3) mienia Skarbu Państwa: a) będącego do dnia przekazania Agencji w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez nich nadzorowanych, niewykorzystywanego do realizacji ich zadań, b) przekazanego pozostałego po likwidacji państwowych osób prawnych, dla których organem założycielskim lub organem nadzoru był Minister Obrony Narodowej albo minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Uwzględniając jednak status prawny Agencji Mienia Wojskowego wynikający z zakwalifikowania jej jako agencji wykonawczej, nie oznacza wszakże, że Agencja Mienia Wojskowego została ograniczona wyłącznie do reprezentowania Skarbu Państwa. Wskazać bowiem należy, że zmiany związane z wejściem w życie ustawy z dnia 10 lipca 2015r. o Agencji Mienia Wojskowego odnosiły się również do zmian w ustawie z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2015r. poz. 746). Na podstawie art. 107 w/w ustawy z dnia 10 lipca 2015r. o Agencji Mienia Wojskowego dokonano szeregu zmian. Niemniej jednak zmiany nie objęły art. 29b ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Uznać zatem należało, że Agencja Mienia Wojskowego nie utraciła samodzielności w uprawnieniu wynikającym z art. 29b ust. 4 w/w ustawy. Zgodnie z nim, jeżeli gmina nie wykonała wyroku sądowego w zakresie dostarczenia lokalu socjalnego osobie uprawnionej, Agencji przysługuje roszczenie o odszkodowanie od gminy na podstawie art. 417 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Skoro zatem powód w piśmie wskazał, że podstawą jego roszczenia jest art. 417 k.c., Sąd Rejonowy zasadnie uznał, że uprawnionym do wytoczenia powództwa był nie Skarb Państwa i działająca w jego imieniu Agencja Mienia Wojskowego, ale Agencja Mienia Wojskowego działająca we własnym imieniu.

Z tych względów, wobec braku legitymacji procesowej czynnej, powództwo podlegało oddaleniu.

Ze wskazanych powyżej względów apelacja podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 2 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Koszty te ustalono przy uwzględnieniu § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 z późniejszymi zmianami) oraz poniesionej opłaty do apelacji ustalonej na podstawie art. 27 pkt 11 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz. 623).

SSR (del.) Joanna Łukasińska – Kanty SSO Andrzej Dyrda SSO Anna Hajda